

TADEUSZ
MAKOWSKI

TADEUSZ
MAKOWSKI

MAKOWSKI „NOWOCZESNYM BRUEGLEM”

MAKOWSKI AS THE “MODERN BRUEGEL”

Posiłek chłopów,
ok. 1919,
olej na płótnie,
73 × 100 cm

Peasants' Meal,
ca. 1919,
oil on canvas,
73 × 100 cm

Po porzuceniu kubizmu Tadeusz Makowski eksperymentuje z realizmem, lecz zmiana w jego malarstwie następuje po wielokrotnych wyjazdach do Bretanii, Normandii, Owernii, a następnie powrotach do paryskich pracowni. Pierwszy wyjazd odbył do Ploumanac'h, o następnych zadecydowały wydarzenia związane z wybuchem wojny w 1914 roku. Jako obywatel austriacki zobowiązany został do opuszczenia Paryża. Skorzystał wówczas z zaproszenia do należącego do zaprzyjaźnionego Władysława Ślewińskiego zameczku i wyjechał do portu rybackiego Doëlan w Bretanii, a następnie po kilku miesiącach przeprowadził się na farmę w Keranquernat koło Le Pouldu, po czym mieszkał w Le Puy w Bretanii, a także w Espaly w Owernii. W latach 1926–1927 wyjeżdżał do Breuilpont. Artystę inspirowała specyficzna atmosfera prowincji bretońskiej i normandzkiej, fascynowało go wiejskie środowisko, jego kultura, a przede wszystkim surowy pejzaż i tamtejsza kamienna architektura. Nie zapomniał równocześnie o „dalekiej przeszłości”, czyli o szkole Jana Stanisławskiego, o zakopiańskich plenerach zimowych, o rozmowach i śpiewach przy samowarze.

Swoistą deklaracją idei pejzażu w malarstwie Tadeusza Makowskiego jest dzieło *Zima*

After rejecting Cubism, Tadeusz Makowski experimented with Realism, but his painting changed after numerous trips to Brittany, Normandy, Auvergne, followed by returns to his Paris studios. His first destination was Ploumanac'h, and the next ones were a consequence of the events related to the outbreak of World War I in 1914. As a citizen of Austria, he was obligated to leave Paris. So, he accepted the invitation to a château belonging to a friend of his, Władysław Ślewiński, and left for the fishing port of Doëlan, Brittany; then, after a few months, he moved to a farm in Keranquernat near Le Pouldu, followed by Le Puy, Brittany, as well as Espaly, Auvergne. Between 1926–1927, he made several trips to Breuilpont. The artist was inspired by the peculiar atmosphere of the Breton and Norman provinces, fascinated by the rural community, its culture, and most of all the raw landscape and the local stone architecture. At the same time, he did not forget the “distant past” – Jan Stanisławski's school, winter plein-air workshops in Zakopane, talking and singing by a samovar.

Tadeusz Makowski's manifesto of the idea of landscape was the piece *Winter* from around 1918 based on the painting *The Hunters in the Snow* by

z około 1918 roku, namalowane według obrazu Pietera Bruegla *Myśliwi w śniegu*. W efekcie fascynacji malarstwem Bruegla Makowski powtórzył nie tylko kompozycję obrazu i zimowy temat, lecz także sposób malowania postaci i „ludową groteskowość”. Sam artysta mówił: „Coraz bardziej rozsmakowuję się w sztuce flamandzkiej i holenderskiej”²⁵. Louis Léon-Martin zauważył, że „często nazywano Makowskiego nowoczesnym Brueglem”²⁶.

Z kolei datowany na około 1920 rok *Pejzaż z wiatrakiem i mostem* wyraźnie nawiązuje do sztuki prymitywnej, do *l'art populaire*, poprzez formę uproszczonego rysunku, sposób płaskiego nakładania farby, budowę kompozycji „pionowo w górę”. Ta też właśnie „ludowa groteskowość”, zainspirowana zarówno malarstwem ludowym, jak również flamandzkim oraz holenderskim, stanie się wizytówką twórczości Tadeusza Makowskiego do około 1928 roku.

Pieter Bruegel. Driven by his fascination with Bruegel, Makowski reproduced not only the composition of the canvas and the winter theme, but also the way of painting the figures and the “folk grotesqueness”. The artist said: “I relish Flemish and Dutch art more and more.”²⁵ Louis Léon-Martin remarked that “Makowski was often referred to as the modern Bruegel.”²⁶

In contrast, *Landscape with a Windmill and a Bridge* from around 1920 clearly referred to Primitivism, *l'art populaire*, through the form of a simplified drawing, flat paint application, building the composition “vertically upwards”. The “folk grotesqueness”, inspired by folk painting as well as Flemish and Dutch art, became Tadeusz Makowski’s signature style until more or less 1928.

He recorded the “folk grotesqueness” in 1914 in the painting *Rural Farm in Brittany* and a similar composition – with like colours dominated by ochre and subdued green tones, captured from

25 W. Jaworska, *Tadeusz Makowski*, op. cit., s. 14.

26 L. Léon-Martin, *Tadé Makowski*, „Le Petit Parisien”, 2 XI 1932.

25 W. Jaworska, *Tadeusz Makowski*, op. cit., p. 14.

26 L. Léon-Martin, *Tadé Makowski*, „Le Petit Parisien”, 02.11.1932.

Taką właśnie „ludową groteskowość” rejestruje w 1914 roku na obrazie *Wiejska zagroda w Bretanii* oraz w podobnie skomponowanym – z analogicznie zachowaną gamą kolorystyczną zdominowaną ugrami i zgaszonymi zieleniami, ujętą z podwyższonego punktu widzenia – dziele *Zagroda w Keranquernat*. Oba obrazy przedstawiają gospodarczą codzienność tamtejszych chłopów. Około 1920 roku powstał *Widok mostu w Espaly*, z umieszczonymi na drugim planie zabudowaniami miasteczka, zaś na pierwszym planie zarejestrowana została chłopska rzeczywistość, z postaciami przeobrażonymi w małe kukiełki.

Tadeusz Makowski coraz bardziej upraszczał kompozycje pejzażowe, rejestrując równocześnie

a heightened perspective – *Farmhouse in Keranquernat*. Both paintings present the farm life of the local peasants. Around 1920, *View from the Bridge in Espaly* was painted, featuring a town settlement in the background, and everyday life of peasants in the foreground, with figures transformed into little puppets.

Tadeusz Makowski kept simplifying his landscapes, at the same time portraying graceful lyrical, almost poetic moods. They included such paintings as the one from 1923, from a heightened perspective, precisely detailing the architecture – *Village Church* – as well as *Landscape from La Comelle* painted with wide brush strokes.

Powrót z połowu raków, 1924,
olej na płótnie,
135 × 160 cm

Return from a Crayfish Fishing Trip, 1924,
oil on canvas,
135 × 160 cm

pełne wdzięku nastroje liryczne, niemal poetyckie. Są to między innymi takie obrazy, jak stworzony w 1923 roku z podwyższonego punktu widzenia, precyzyjnie rejestrujący detale architektury *Wiejski kościół* oraz malowany szerokimi pociągnięciami pędzla *Pejzaż z La Comelle*.

Okolo 1924 roku powstał *Pejzaż miasteczka z dziećmi w wózku*, namalowany w Thumiac-en-Arzon, przedstawiający scenę z dziecięcymi bohaterami, rozgrywającą się na tle wiejskich zabudowań.

Makowski wielokrotnie tworzył widoki zagrod wiejskich: okolo 1927 roku – *Zagrodę w Normandii*, puste, bezludne gospodarstwo, a także *Śnieg*. Obie kompozycje namalowane zostały wyrafinowaną gamą odcieni jasnych brązów i brudnych bieli, obie też emanują uproszczoną formą.

Z 1927 pochodzi również *Morze*, impresyjnie namalowany pastelową gamą kolorystyczną daleki widok morza i nadmorskich zabudowań. Temat morza należy do rzadkości w malarstwie Makowskiego.

Wyjątkowa zdaje się budowana wręcz geometrycznie, paletą kolorów zdominowanych ciemnymi brązami, czernią, brudną bielą, tajemnicza w swej ekspresji kompozycja *Młyn*, która może nawiązywać do wcześniejszych, kubistycznych prac artysty.

Makowski obok bezludnych pejzaży maluje sceny ilustrujące życie mieszkańców wsi, jak *Posiłek chłopów* z 1919 roku, ze sceną rozgrywającą się we wnętrzu chłopskiej chaty, która namalowana została gamą kolorów o przewadze ciemnych i jasnych brązów, dających efekt niemal dramatycznego nastroju, a także *Powrót z połowu raków* z 1924 roku, z interesującym drugim planem, eksponującym wiejską, bretońską architekturę. Istnieje wersja przygotowawcza do tej kompozycji, *Dwie dziewczynki*, która stała się subtelnym studium kolorystycznym, a także próbą zarejestrowania światła.

Malarstwo Tadeusza Makowskiego z tego czasu ilustruje zarówno bretoński, jak i normandzki pejzaż z zabudowaniami chłopskimi, rejestruje życie mieszkańców wsi, tamtejszy folklor. Temat ten zdaje się konsekwencją studiów w krakowskiej akademii i modnej wówczas fascynacji folklorem podkrakowskim, czemu artysta dał wyraz w swych akademickich pracach malarskich, powtarzających motyw krakowianek w chłopskich strojach.

Around 1924 in Tumiac-en-Arzon, he painted *Landscape of a Small Town with Children in a Cart*, depicting a scene with child figures set against the background of rural buildings.

Makowski depicted multiple farmsteads: around 1927 – *A Farmstead in Normandy*, a vast, deserted farm, as well as *Snow*. Both compositions were painted with the use of a refined selection of light-brown and off-white hues, and both epitomised a simplified form.

In 1927, he also created *The Sea*, a distant view of the sea and coastal buildings with an impressionistic pastel colour range. The maritime theme was rare in Makowski's painting.

The nearly geometrically structured composition *The Mill* with a selection of dark brown, black and off-white colours and a mysterious aura, which can be a reference to the artist's previous Cubist works, seems quite unusual.

Apart from deserted landscapes, Makowski painted scenes illustrating the life of villagers, such as *Peasants' Meal* from 1919 – a scene inside a peasant cottage painted with a colour range dominated by dark and light brown tones, resulting in a nearly dramatic mood, as well as *Return from a Crayfish Fishing Trip* from 1924, with a peculiar background showing rural Breton architecture. There is a draft version of this composition, *Two Girls*, which became a subtle colour study and, at the same time, an attempt at capturing the world.

Tadeusz Makowski's painting from that time illustrated both Breton and Norman landscape with peasant buildings, recording the life of the villagers and the local folklore. This theme seems to be a result of the studies at the Academy in Kraków and the then trendy fascination with the folklore of the Kraków region, which the artist demonstrated in his student paintings with a recurring motif of Kraków women in peasant outfits.

COMMEDIA DELL'ARTE TADEUSZA MAKOWSKIEGO

TADEUSZ MAKOWSKI'S COMMEDIA DELL'ARTE

W pracowni,
ok. 1929,
olej na płótnie,
45,5 × 55 cm

In the Studio,
ca. 1929,
oil on canvas,
45.5 × 55 cm

Decydujący był w karierze Makowskiego rok 1928, kiedy to odnalazł własny styl. Powrócił do swojej wersji kubizmu, do geometrycznej stylizacji kształtu; w latach 1928–1931 malował coraz więcej, koncentrując się w dalszym ciągu na tematyce dziecięcej. Około 1929 roku powstało *W pracowni*, mali bohaterowie zostali uwiecznieni na obrazie *Dziecięce zoo*, a także na kompozycjach takich jak *Dzieci* czy *Dwaj mali przyjaciele*, w których postacie zbudowano z brył geometrycznych: prostopadłościanów, walców, stożków.

Rozpoczął też ilustrowanie swoistej *commedia dell'arte* z oświetlonymi lampionami scenami, wypełnionymi młodymi aktorami w karnawałowych strojach i maskach. Szczególne zamięłowanie miał Tadeusz Makowski do przebierania swoich modeli, stąd ilustrowanie od 1928 roku przedstawień ukazujących dziecięce maskarady, w których najważniejszym atrybutem stały się maski noszone przez drewniane marionetki. „Maski! maski! – widzi się je wszędzie w moich obrazach. Dla mnie są to osoby prawdziwe i ta ludzka prawda mnie pasjonuje”³⁶.

The year 1928 turned out to be pivotal for Makowski's career, as he discovered his own style. He returned to his own version of Cubism, to the geometric style of shapes; between 1928–1931, he painted more and more, continuing to focus on children's themes. Around 1929, he created *In the Studio*; young people were also presented in *Children's Zoo*, as well as such compositions as *Children* and *Two Little Friends*, in which the figures were built from geometric solids: cuboids, cylinders and cones.

He also began illustrating a kind of *commedia dell'arte* with stages illuminated with lanterns, filled with young actors in carnival costumes and masks. Tadeusz Makowski was especially fond of dressing up his models, and from 1928, he created works presenting children's masquerades, in which the key attributes were masks worn by wooden marionettes. “Masks! masks! – they are everywhere in my paintings. To me, they are real people and their human truth fascinates me.”³⁶

According to Mieczysław Wallis, Tadeusz Makowski discovered the mystery of the mask,

³⁶ Rkps, cyt. za:
W. Jaworska, *Tadeusz
Makowski*, op. cit., s. 32.

³⁶ MS, qtd. in:
W. Jaworska, *Tadeusz
Makowski*, op. cit., p. 32.

Zdaniem Mieczysława Wallisa Tadeusz Makowski odgadł tajemnicę maski, która pozornie zasłania, a w rzeczywistości odsłania rysy i charakter zamaskowanej osoby³⁷.

Za maskami Makowski chowa nie tylko swych dziecięcych bohaterów, lecz także poważne, dorosłe osoby, jak na namalowanym około 1930 roku *Portrecie męskim z fajkami*, a także na obrazie *Mężczyzna z cygarem* – portrecie Stephane’a Maniera; obaj dostali maski z gigantycznymi, wystruganymi w drewnie, geometrycznymi nosami.

Pokazem masek i marionetek jest obraz *Maskarada* z 1928 roku, z ośmiorgiem grzecznych przebierańców, który w 1929 roku przeobraził się w *Maskaradę* – prezentację czterech groźnych,

which seemingly covers up and in fact reveals the features and character of the wearer.³⁷

Makowski’s masks conceal not only children but also serious adults, like in *Portrait of a Man with Pipes* from around 1930 and *Man with a Cigar* – a portrait of Stephane Manier; both wear masks with enormous geometric noses carved in wood.

A show of masks and marionettes is the painting *Masquerade* from 1928 with eight well-behaved maskers, which in 1929 turned into *Masquerade* featuring four menacing yet smiling spooky masks based on geometric solids, hiding children illuminated with a mysterious light. Despite the grimness emanating from masks, the scenes radiate a poetic grotesque, kindness and mockery. To express all that, he used forms of geometric abstraction

37 M. Wallis, Tadeusz Makowski, in: *Sztuka polska dwudziestolecia. Wybór pism z lat 1921–1957*, Warszawa 1959, s. 79–80.

37 M. Wallis, Tadeusz Makowski, in: *Sztuka polska dwudziestolecia. Wybór pism z lat 1921–1957*, Warszawa 1959, pp. 79–80.

aczkolwiek uśmiechniętych masek-straszydeł, osadzonych na bryłach geometrycznych, za którymi skryły się dzieci oświetlone tajemniczym światłem. Pomimo grozy emanującej z masek ze scen tych promieniuje poetycka groteska, życzliwość i dowcip. Do wyrażenia takich treści użyte zostały formy geometrycznej abstrakcji o rytmicznie zorganizowanych bryłach, utrzymanych w gamie brązów, bieli, szarości, farb kładzionych szerokimi, równoległymi pociągnięciami pędzla oraz przy zastosowaniu irrealnego światła. Dalszym ciągiem opowieści o maskaradach jest kompozycja *Przebrane dzieci* z 1929 roku – czwórka zamaskowanych przebierańców, a także *Maskarada o zmroku* z 1931 roku, z czwórką przebierańców oświetlonych marnym światłem lampionu, oraz z tego samego roku *Teatr dziecięcy*, z liczną gromadą dzieci schowanych za maskami z długimi nosami i ze stożkami na głowach. Takich bohaterów można poznać też na obrazie *Mali pierroci* z 1930 roku, ukazującym zamaskowane dwie głowy zwieńczone stożkami i osadzone na prostopadłościanach. Makowski maluje również dzieci z lampionami i wiatraczkami w rękach, grupy dzieci siedzących przy stole, a także pozujących w pracowni artysty, jak *W pracowni* z 1929 roku.

Z 1929 roku pochodzi obraz *La Mi-Carême* (*Zapusty*), odwołujący się do tradycyjnego święta francuskiego, wypadającego w połowie Wielkiego Postu, stąd kolejny tytuł obrazu: *Półpoście*. Bohaterami tej niezwykle ekspresyjnej, wręcz porażającej kompozycji są trzej przebrani mężczyźni, z maskami na twarzach o długich nosach, którym towarzyszy rogaty diabeł o pustych oczodołach, z wystającym długim językiem.

Ten okres „dziecięcej” twórczości Tadeusza Makowskiego skomentował Wacław Husarski słowami: „Ostatnimi czasy ta mistyczna dziwność dziecka zaczynała go [Makowskiego] niepokoić. Ażeby ją wyrazić, wyszedł Makowski w tym ostatnim okresie twórczości poza granice zwykłej interpretacji, wkraczając w dziedzinę wizjonerstwa. Ostatnie jego obrazy – jakieś niewidywane w rzeczywistości groteskowo-niesamowite maskarady dziecięce – mają już w sobie coś z halucynacji”³⁸.

Rok 1929 zapoczątkowuje kolejną serię kompozycji dedykowanych muzyce, zainteresowaniom bliskim Tadeuszowi Makowskiemu od czasów krakowskich, gdy grywał na mandolinie w kabarecie „Zielony Balonik”. W tych kompozycjach do pierwszoplanowej roli nobilituje piszczałki, bębny, basetle, harmonie, kobzy, skrzypce, fujarki,

with rhythmically arranged solids in the shades of brown, white and grey paints applied with wide, parallel brush strokes, using unreal light. The story of masquerades is continued in the composition *Dressed-up Children* from 1929 – featuring four masked and dressed-up figures – as well as *Masquerade in the Dark* from 1931, with four people in costumes illuminated by the poor light of a lantern, and *Children's Theatre* from the same year, with numerous children hiding behind long-nose masks, with cones on their heads. Such figures can also be seen in the 1930 painting *Little Pierrots*, presenting two masked heads topped with cones and set on cuboids. Makowski also painted children holding lanterns and pinwheels, groups of children seated at a table, as well as posing in the artist's atelier, like *In the Studio* from 1929.

Another 1929 painting is *La Mi-Carême* (*Shrove Tuesday*), referring to a traditional French holiday celebrated in the middle of Lent, hence another title of the painting: *Mid-Lent*. The characters depicted in this vivid, even shocking composition are three men in disguise with long-nose masks on their faces, accompanied by a horned devil with empty eye sockets and a long protruding tongue.

Tadeusz Makowski's child art period was commented on by Wacław Husarski in the following way: “Recently, the mystical strangeness of a child has become unsettling for Makowski. In order to express it, in the last period of his art, the artist has stepped beyond the boundaries of regular interpretation and into the realm of visionaries. His latest paintings – some unrealistic, grotesque, incredible children's masquerades – already seem like hallucinations.”³⁸

The year 1929 gave rise to another series of compositions devoted to music, which was one of Tadeusz Makowski's passions since his Kraków days, when he played the mandolin in the “Zielony Balonik” cabaret. In those works, the foreground is given to pipes, drums, basolias, squeezeboxes, kobzas, violins, flutes, which impose a certain type of melody, and which were preceded by *Children's Band* from 1922, with a still discreet power of sounds.

The leading composition is *Jazz* from 1929 inspired by the fashion for new music, which France discovered thanks to American soldiers during the Great War and which swept over the Parisian clubs on Montparnasse and Montmartre in the 1920s. Such was the scene that Tadeusz Makowski depicted. It features four dark-skinned

38 W. Husarski, *Makowski jako malarz*, „Tygodnik Ilustrowany” 1933, nr 47, s. 454.

38 W. Husarski, *Makowski jako malarz*, „Tygodnik Ilustrowany” 1933, no. 47, p. 454.

Maskarada o zmroku
(Masquerade in the Dark),
 1931, olej na płótnie,
 53,5 × 65 cm

Masquerade in the Dark
(Masquerade After Dark),
 1931, oil on canvas,
 53.5 × 65 cm

które narzucają pewien rodzaj melodii, a które poprzedziła namalowana w 1922 – jeszcze dyskretna w sile dźwięków – *Kapela dziecięca*.

Wiodącą kompozycją jest *Jazz* z 1929 roku, inspirowana modą na nową muzykę, którą Francja poznała dzięki amerykańskim żołnierzom w czasie Wielkiej Wojny i która w latach dwudziestych opanowała paryskie kluby na Montparnasse i na Montmartre. I taką właśnie scenę zilustrował Tadeusz Makowski. Jej bohaterami są czterej czarnoskórzy jazzmani, wyginający się w rytm tętniącej muzyki, a instrumenty muzyczne – bęben, skrzypce, trąby – wydają wręcz słyszalne dźwięki. *Jazz* otrzymał formę kubistyczną, a zgeometryzowane postacie tworzą linearne, wzajemnie zaplątane kształty prostokątów, walców, stożków.

jazzmen moving to the rhythm of the pounding music, whereas the musical instruments – drums, violin, trumpets – produce almost audible sounds. *Jazz* has a Cubist form and the geometrised characters are arranged into linear intertwining rectangles, cylinders and cones.

The mood of the musical *Jazz* is known from previous compositions showcasing musicians and their instruments. Examples include *Musicians (Three Musicians)* and *Boys with Rural Pipes* from 1928, as well as *Bagpipers* and *Four Children with a Trumpet* from 1929. Makowski also recorded a scene with five adults listening to music – *Music Performance* from 1930.

An interim work, between the series of masks and masquerades and the last monumental,

Święty Jerzy przebijający smoka, ok. 1909,
olej na płótnie, 170 x 255 cm

Saint George Piercing a Dragon, ca. 1909,
oil on canvas, 170 x 255 cm

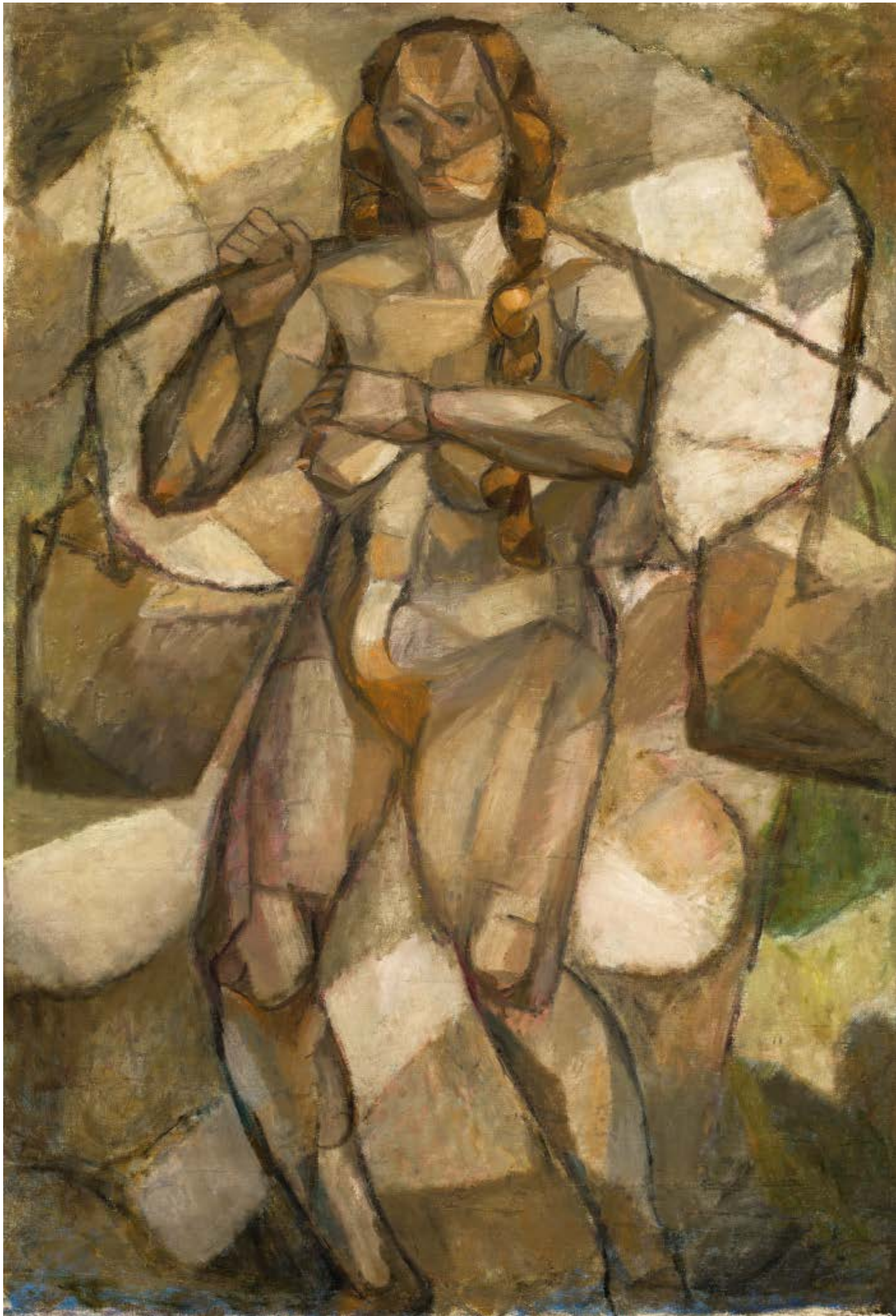
Pejzaż bretoński ze studnią, 1913,
olej na płótnie, 80 × 98,5 cm

Breton Landscape with a Well, 1913,
oil on canvas, 80 × 98.5 cm

Kobieta z wiadrami, ok. 1913,
olej na płótnie, 149,5 × 103,5 cm

Woman with Buckets, ca. 1913,
oil on canvas, 149.5 × 103.5 cm

Zinn, ok. 1918,
olej na płótnie, 80,5 x 100 cm

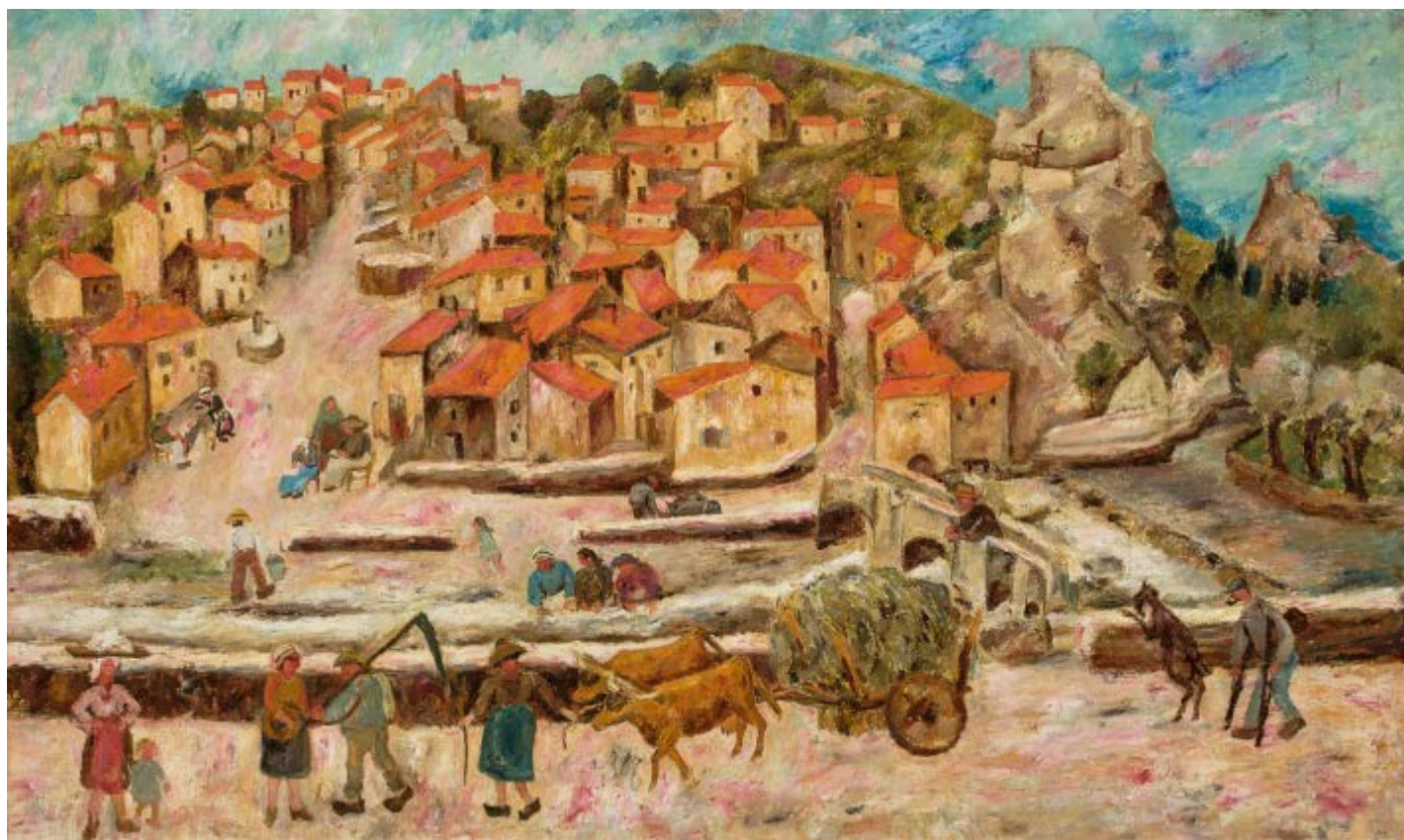
Winter, ca. 1918,
oil on canvas, 80.5 x 100 cm

 Żniwa w polu, ok. 1918,
 olej na płótnie, 76 × 101 cm

Harvest in a Field, ca. 1918,
 oil on canvas, 76 × 101 cm

*Widok mostu w Espaly, ok. 1920,
olej na płótnie, 65,5 × 107 cm*

*View of the Bridge in Espaly, ca. 1920,
oil on canvas, 65.5 × 107 cm*

*Widok miasteczka, ok. 1926,
olej na płótnie, 33 × 55 cm*

*View of a Small Town, ca. 1926,
oil on canvas, 33 × 55 cm*

Idylla przy płocie

(Autoportret, dziewczyna z kwiatami i pies)

ok. 1920, olej na płótnie, 59,5 x 73 cm

Idyll Beside a Fence

(Self-Portrait, Girl with Flowers and Dog)

ca. 1920, oil on canvas, 59.5 x 73 cm

 Ukwiecone okno, ok. 1926,
olej na płótnie, 73 × 50 cm

Flowered Window, ca. 1926,
oil on canvas, 73 × 50 cm

 Powrót ze szkoły (Retour de l'école),
1927, olej na płótnie, 130 × 97 cm

Return from School (Retour de l'école),
1927, oil on canvas, 130 × 97 cm

Czworo dzieci z trąbką, 1929,
olej na płótnie, 81 × 100 cm

*Four Children with a Trumpet, 1929,
oil on canvas, 81 × 100 cm*

*Dzieci z turoń, 1929,
olej na płótnie, 81 × 100 cm*

*Children with Turoń, 1929,
oil on canvas, 81 × 100 cm*

• •
Kolejarze, ok. 1930,
olej na płótnie, 80 × 98,5 cm

Railwaymen, ca. 1930,
oil on canvas, 80 × 98.5 cm

Mali pierroci, 1930,
olej na płótnie, 54,5 × 65 cm

Little Pierrots, 1930,
oil on canvas, 54.5 × 65 cm

La Buvette, 1930,
 olej na płótnie, 73 × 92 cm

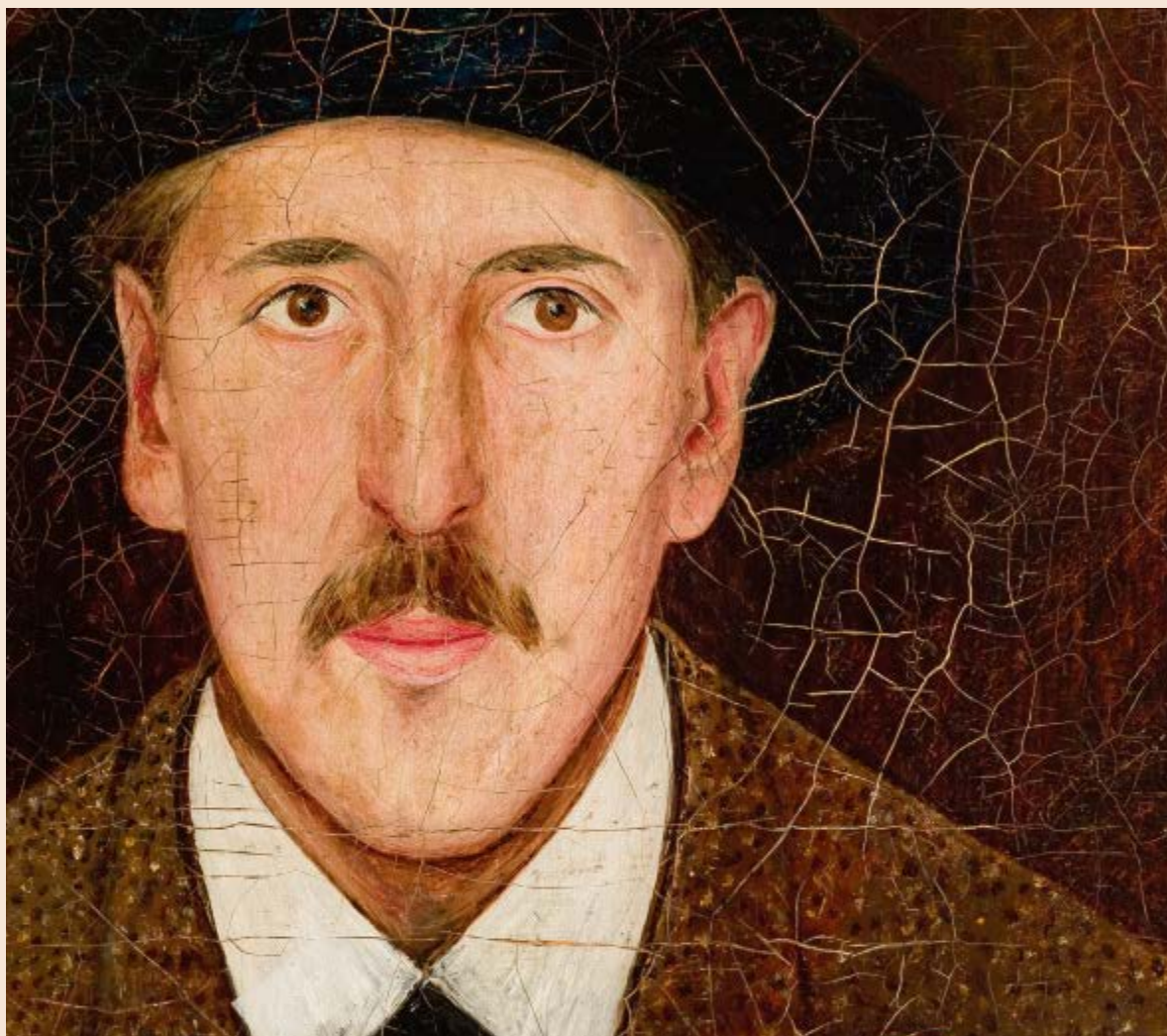
La Buvette, 1930,
 oil on canvas, 73 × 92 cm

Szewc (Le Sabotier, Rzeźbiarz sabotów), 1930,
 olej na płótnie, 100,5 × 81 cm

Cobbler (Le Sabotier, Sabot Carver), 1930,
 oil on canvas, 100.5 × 81 cm

Album opracowany przez Stefanię Krzysztofowicz-Kozakowską poświęcony jest twórczości Tadeusza Makowskiego, malarza, rysownika i grafika, jednego z czołowych reprezentantów sztuki polskiej XX wieku.

Artysta ukończył studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie pod kierunkiem Józefa Unierzyńskiego, Jana Stanisławskiego i Józefa Mehoffera. W 1908 roku wyjechał do Paryża, w którym poznał środowisko kubistów i stał się ważną postacią francuskiego życia artystycznego.

Makowski, zainspirowany naturą i folklorem, we wczesnym okresie twórczości uwieczniał bretońskie i normandzkie krajobrazy oraz mieszkańców wsi, często również podejmował motyw karnawału i teatru. Zasłynął jednak przede wszystkim jako portrecista dzieci, które na jego płótnach przeszły prawdziwą metamorfozę – od spokojnych modeli o melancholijnym spojrzeniu po postacie skonstruowane z rozmaitych brył geometrycznych. To interesujące połączenie realizmu z elementami kubizmu i ekspresjonizmu nadało dziełom malarza nietuzinkowy charakter.

The artbook edited by Stefania Krzysztofowicz-Kozakowska presents the art of Tadeusz Makowski, a painter, draughtsman and graphic artist, one of the leading figures in 20th-century Polish art.

The artist graduated from the Academy of Fine Arts in Kraków under the supervision of Józef Unierzyński, Jan Stanisławski and Józef Mehoffer. In 1908, he left for Paris, where he encountered the Cubists and became an important figure in the French artistic scene.

Makowski – inspired by nature and folklore – in the early period of his work immortalised Breton and Normandy landscapes and villagers, and often took up the themes of carnival and theatre. But he made a name for himself mostly as a portraitist of children, who were truly transformed in his canvases – from calm models with a melancholic look to figures composed of a variety of geometric shapes. The striking combination of Realism with elements of Cubism and Expressionism made the artist's work unmistakable.